

17.11.2015.

Tablica vrste autorstva

= uloge agenta u odnosu prema jedinici građe

U tablicu upišite uloge agenata i njihove kratke i jasne definicije.

Pojedine vrste autorstva/uloge mogu se pojavljivati u više vrsta muzeja. Za vrstu muzeja koju predstavljate i najbolje poznajete, možete ponoviti već navedene uloge ili sugerirati njihov bolji naziv i definiciju.

	Uloge/vrste autorstva	definicija	AAT definicije	Getty definicije
Umjetnički muzeji i muzeji primijenjenih umjetnosti	<ul style="list-style-type: none">- arhitekt- arhitektonski biro(korporativno tijelo)- bakropisac- „copy-writer“- crtač- dizajner- dizajnerska tvrtka/studio/biro(korporativno tijelo)- ebenist- fotograf- glazbenik- graditelj- grafičar- grafički dizajner- graver- ilustrator- industrijski dizajner- izdavač- keramičar- kipar- kostimograf	<p>Autor = Osoba ili korporativno tijelo odgovorno za stvaranje intelektualnog ili umjetničkog sadržaja djela.</p> <p>Autor uvoda itd.</p> <p>Autor uvoda, predgovora, pogovora, napomena, kritičkih osvrti itd. (vidi i "autor pogovora")</p> <p>Fotograf</p> <p>Osoba koja snima fotografije.</p> <p>Ilustrator</p> <p>Osoba koja je zamislila crtež ili ilustraciju.</p> <p>Raspačavatelj</p> <p>Osoba ili ustanova koja ima izričita ili djelomična prava za raspačavanje jedinice.</p> <p>Redatelj</p> <p>Osoba odgovorna za opću organizaciju djela ili za izvedbu kazališne predstave, filma ili zvučne snimke</p>		

	<ul style="list-style-type: none"> - kovač — kritičar - krojač — majstor - medaljer - mentor - modni dizajner - modni studio(korporativno tijelo) — pisac — pjesnik — povjesničar — povjesničar umjetnosti - proizvođač — psiholog - scenograf - skladatelj - slikar - snimatelj - srebrnar - staklopuhač - stolar - tekstilni dizajner - teoretičar dizajna - tipograf - tiskar - urar - urbanist - zlatar <p>Odnos stvaranja i/li proizvodnje („autor u užem smislu“)</p> <p>crtičar fotograf grafičar keramičar kipar</p>	<p>Pozlata = osoba koja nanosi pozlatu na sliku</p> <p>Sakupljač = osoba koja je nabavila umjetninu, bilo od prvog vlasnika bilo od drugog sakupljača / iz već postojeće zbirke</p> <p>„copy-writer“ = definicija (pitanje hrvatskog prijevoda) -</p> <p>Oblikovatelj - definicija</p> <p>Kritičar = autor teksta kritike</p> <p>Definirati mentora</p> <p>mentor - osoba koja je mentorirala (nadzirala i savjetovala) studenta/ učenika/ pripravnika koji je kreirao/ autor /</p> <p>autorska radionica (proizvođač) tapiserije ≠ autor predložka za tapiseriju dizajnirao neki rad</p>		
--	---	---	--	--

	<p>medaljer pozlatar = osoba koja nanosi pozlatu na sliku slikar</p> <p>Odnos raspačavanja / vlasništva / modificiranja autor atribucije donator / darovatelj naručitelj posrednik pri prodaji preparator prodavatelj restaurator sakupljač</p>			
<p>Muzeji suvremene umjetnosti (primjer Rijeke)</p>	<p>arhitekt autor / koautor, suradnik crtač dizajner fotograf grafičar grafički dizajn = grafičko oblikovanje grafički urednik ilustrator izdavač /suizdavač izvođač kipar koordinator = organizator/suorganizacija = proizvođač</p>	<p>Koautor – uglavnom je vezano za ona umjetnička djela u kojima SURADNIČKI sudjeluje više autora stvaraoca (snimatelj, montažer ...) ali nisu autorski nositelji cjeline – Autor u užem smislu? Autor=umjetnik?</p> <p>Grafičar bi trebalo razraditi s bakropisac, litograf... Ovo sa oblikovanjem i dizajnom bi razradila na koga čega? npr. grafički dizajn sučelja... jer unutar jednog proizvoda može biti više dizajnera a potrebno ih je odrediti</p> <p>Grafički urednik se odnosi na urednike grafičkih mapa; u nekim slučajevima takva uloga se zove i tehnički urednik Suizdavač – i dalje je izdavač</p> <p>Uglavnom se odnosi na pravne osobe koje u nastanku nekog umjetničkog rada imaju ulogu organizatora; možda bi producent objedinio tu ulogu</p>		

	<p>likovni predložak</p> <p>Montažer</p> <p>Montažer slike</p> <p>Montažer zvuka</p> <p>nakladnik</p> <p>naručitelj (= proizvođač?)</p> <p>oglašivač</p> <p>priredivač = urednik</p> <p>Računalni programer</p> <p>scenarij</p> <p>scenograf</p> <p>slikar</p> <p>snimatelj</p> <p>suradnik</p> <p>tekstopisac</p> <p>tisak</p> <p>tiskar</p> <p>umjetnik</p> <p>Urednik</p> <p>Produkcija</p> <p>Postprodukcija</p> <p>Producent</p> <p>Direktor fotografije</p> <p>Obrada slike</p> <p>Obrada zvuka = grafičko-tehnička priprema/obrada?</p> <p>Zvuk</p> <p>Scenska tehnika =tehnički urednik?</p> <p>Šminker</p>	<p>Likovni predložak se odnosi na crtač/slikara/grafičara čije djelo se koristi u grafičkom oblikovanju plakata ili sl. To je rad koji nije svojom prvotnom namjerom nastao kao ilustracija za plakat.</p> <p>Oglašivač se koristi u onim primjerima gdje naručitelj „nije“ isto što i oglašivač – npr. osnivač naručuje a oglašava se u galeriji koja je sastavni dio naručitelja (npr. Grad Rijeka – Galerija Kortil)</p> <p>Trebalo bi razdvojiti na snimatelj zvuka i snimatelj slike</p> <p>Tiskar se odnosi na onoga tko je otisnuo npr. grafičku mapu</p> <p>Ovo je skup uloga koje se pojavljuju kod izrade filma ili videa a koje bi trebalo uvrstiti.</p> <p>Produkcija – korporativno ili pravna ali i fizička osoba, naručitelj?</p> <p>Postprodukcija – korporativno ili pravna ali i fizička osoba ako se radio poslovima vezanim za obradu, montažu i sl.</p> <p>Grafičko-tehnička priprema/obrada - korporativno ili pravna ali i fizička; može koristiti i kod prijeloma a što često i nije sam grafički dizajner; kod grafičke mape... (tehnički urednik?)</p> <p>Performer - osoba koja izvodi performans, to bi bilo kao</p>		
--	---	--	--	--

	<p>Glumac Performer Konceptualac (ili konceptualni umjetnik)</p> <p>Ljevač</p> <p>Vlasnik</p> <p>Multimedijalni umjetnik Novomedijski umjetnik Digitalni umjetnik</p> <p>Atelje/radionica/umjetnički kolektiv/umjetnička udruga/studio/ured, biro...</p> <p>arhitekt autor / koautor, suradnik</p>	<p>izvođač ali tu ulogu imamo u drugom kontekstu pa treba vidjeti...</p> <p>Ljevač – osoba ili tijelo koje je napravilo odljev skulpture Vlasnik – to je kod knjige pohrane – kada umjetnina uđe u muzej ali ne postaje vlasnikom djela</p> <p>Ovo isto vidim u našim tablicama, meni je to malo sporno jer su oni u suštini konceptualni umjetnici a ovdje se više referiram na njihov mediju u kojem rade; kustosima je to prihvatljivo određenje tj uloga.</p>		
<p>Etnografski muzeji</p>	<p>autor (u užem smislu) sakupljač / povjerenik Muzeja etnograf / zapisivač kazivač / izvođač prodavatelj / darovatelj restaurator / konzervator / preparator</p>	<p>U etnografiji: svatko je autor (važna je razlika između profesionalca i ne profesionalnog autora – „narod je autor“)</p> <p>autor u užem smislu = osoba, obitelj ili korporativno / obrazovno tijelo koja je izradila jedinicu građe (može obuhvaćati većinu pojmova navedenih kod ostalih muzeja); kod etnografske građe svatko može biti autor (važna je razlika između profesionalca i ne profesionalnog autora – „narod je autor“), međutim radi se o nižim razinama</p> <p>sakupljač / povjerenik Muzeja = osoba koja je prema</p>		

		<p>određenom kriteriju prikupila fizičku jedinicu građe</p> <p>etnograf / zapisivač / (terenski fotograf / snimatelj) = osoba koja je prema određenom kriteriju prikupila jedinicu građe (u smislu zapisa, snimka i sl.)</p> <p>kazivač / izvođač = osoba koja je izvor pojedinih podataka prikupljenih od strane etnografa / zapisivača / sakupljača / povjerenika Muzeja</p> <p>prodavatelj / darovatelj = osoba, obitelj ili korporativno tijelo koje je Muzeju pod određenim okolnostima ustupilo fizičku jedinicu građe</p> <p>restaurator / konzervator / preparator = osoba ili korporativno tijelo koje je u skladu s pravilima struke učinilo određenu modifikaciju fizičke jedinice građe (ali ne i izradilo, u tom slučaju referiramo se na autora)</p>		
Povijesni muzeji	<ul style="list-style-type: none"> - Autor u užem smislu - Prodavatelj - Darovatelj - Konzervator / restaurator - Naručitelj <p>Primjer uloga u HPM-u</p> <p>art direktor</p> <p>asistent graver kraljevske kovnice</p> <p>autor</p> <p>bakropisac</p> <p>bakrorezac</p> <p>bilježnik</p> <p>bravar</p> <p>copywriter</p> <p>crtič</p> <p>činovnik kovnice</p>	<p>Autor u užem smislu = osoba koja je izradila jedinicu građe (može obuhvaćati većinu pojmova navedenih kod ostalih muzeja)</p> <p>Primjeri:</p> <p>autor aversa</p> <p>autor bilježaka</p> <p>autor crteža</p> <p>autor članka</p> <p>autor glazbe</p> <p>autor govora</p> <p>autor i izdavač</p> <p>autor i urednik</p> <p>autor idejnog rješenja</p> <p>autor mirisa</p> <p>autor pogovora</p> <p>autor predgovora</p> <p>autor predloška</p>		

	<p>čipkarica darovatelj direktor direktor redakcije dirigent dizajn dizajner dobavljač domaći majstor donosilac odluke donosilac presude dostavljač draguljar drvorezbar dvorski dobavljač fotograf fotograf amater fotograf u službi fotoreporter glavni urednik glazbalar graditelj grafičar ideja idejno rješenje iskazivač izbjeglica izdavač izdavatelj izrada izvjestitelj izvor kaligraf kamenorezac karikaturist kartograf keramičar kipar</p>	<p>autor sjećiva autor uvoda</p> <p>Naručitelj = osoba koja je naručila izradu jedinice građe</p>		
--	--	---	--	--

	klesar knjigoveža knjižar koautor kolacionirao kolekcionar kompozitor konceptija konstruktor kopač zlata koritar kotlar kovač kovnica krivotvoritelj krojač kujundžija lektor liferant liječnik logoraš ljekarnik majstor oružar maketar nadležan nakladnik naredbodavac naručitelj nositelj novinar objavio oblikovanje obrtnik odgovorna osoba odgovorna institucija odobrio i potpisao oglašivač organizator			
--	---	--	--	--

	<p>oružar osnivač ovjerovitelj pisar podnositelj pokrovitelj posvetio pošiljatelj potpisnik pozivatelj prepisivač primatelj proizvođač redatelj režiser sakupljač scenarist skladatelj skulptor slikar snimatelj sponzor stvaratelj suradnik tisak tkalac / tkalja tokar torbar trgovac tužitelj uplatitelj urar urednik uvoznik vezilja vlasnik zapisivač</p>			
--	---	--	--	--

	Adresat	Adresat - osoba / obitelj / grupa / korporativno tijelo kojoj je pismo ili razglednica upućeno		
	Bačvar	Bačvar - osoba koja izrađuje bačve		
	Crtič kart	Crtič kart - osoba koja je crtala kart		
	Izdavatelj	Izdavatelj - Osoba ili korporativno tijelo koje izdaje neki službeni dokument (npr. isprava, povelja, potvrda...)		
	Korespondent /adresant	Korespondent /adresant - autor pisma ili razglednice		
	Kartograf	Kartograf - osoba stručnjak za kartografiju		
	Kolar	Kolar - osoba koja izrađuje kola		
	Klesar	Klesar - osoba koja se bavi obradom kamena		
	Kompozitor /skladatelj	Kompozitor /skladatelj - autor glazbenog djela		
	Košarač	Košarač - osoba koja plete košare		
	Pčelar	Pčelar - osoba koja se bavi pčelarstvom		
	Potpisnik	Potpisnik - osoba koja je potpisala službeni dokument (npr. isprava, povelja, potvrda...)		
	Prevoditelj	Prevoditelj - osoba koja prevodi s jednog jezika na drugi		
	Škrinjar	Škrinjar - osoba koja izrađuje škrinje		
	Užar	Užar - osoba koji proizvodi užad		

**Prirodoslovni
muzeji**

- Autor svojte (taksona)
- Autor opisa mineralne vrste
- Autor vrste
- Sakupljač
- Donator
- Prodavatelj
- Davatelj na upravljanje
- Determinator
- Redeterminator
- Preparator prirodoslovne građe
- Restaurator
- Oblikovatelj mineraloško-petrografske građe
- Nepoznato

MINERALOGIJA I PETROGRAFIJA

- **Autor opisa mineralne vrste** - autor (grupa autora) koji je po prvi puta opisao mineralnu vrstu - navodi se samo kod primjerka holotipa (tj. kad je jedinica građe holotip**) tog minerala, a ne za svaki mineral te vrste
**** Holotip** je jedan jedini primjerak, koji je označio sam autor, na kojem su polučeni svi podaci dani u izvornome opisu koji su dostatni za definiranje dotične mineralne vrste (prema Komisiji za nove minerale i nazive minerala (Commission on new minerals and mineral names-CNMMN) i Komisiji za muzeje pri Međunarodnoj mineraloškoj asocijaciji (International Mineralogical Association-IMA)

Prodavatelj odnosno Podaci o otkupu jed. građe:

- od koga je otkupljena (prodavatelj)
- tko je u ime muzeja otkupio (kustos/kustosi)
- vrijeme otkupa
- mjesto otkupa: često je kod otkupa to poznato (npr. otkupljeno na Sajmu minerala u Munchenu) a nepoznato je ime prodavatelja (trgovac)

Oblikovatelj mineraloško-petrografske građe - osoba (koorporativno tijelo) koja je oblikovala jedinicu mineraloško-petrografske građe (npr. kod gemoloških materijala-gemološka obrada)

GEOLOGIJA – PALEONTOLOGIJA

Autor vrste – osoba (osobe) koja je prvi put opisala i/ili imenovala paleontološku vrstu (navodi se uz svaki primjerak iste vrste npr. *Callionymus macrocephalus* KRAMBERGER).

ZOOLOGIJA I BOTANIKA

Autor svojte (taksona) – osoba (osobe) koja je opisala i/ili imenovala botaničku ili zoološku svojtu (takson).

ZAJEDNIČKE DEFINICIJE

Sakupljač – osoba koja je prikupila jedinicu prirodoslovne

		<p>građe terenskim istraživanjem.</p> <p>Donator – osoba/korporativno tijelo koja je poklonila (donirala) jedinicu prirodoslovne građe.</p> <p>Prodavatelj – osoba/korporativno tijelo od koje je otkupljena jedinica prirodoslovne građe.</p> <p>Davatelj na upravljanje - osoba/korporativno tijelo koja predaje muzeju, na trajnu ili privremenu pohranu, jedinicu prirodoslovne građe.</p> <p>Determinator - osoba koja je determinirala (identificirala, odredila) jedinicu prirodoslovne građe.</p> <p>Redeterminator - osoba koja je redeterminirala (ponovo determinirala) jedinicu prirodoslovne građe.</p> <p>Preparator prirodoslovne građe - osoba (korporativno tijelo) koja izradila preparat od jedinice prirodoslovne građe.</p> <p>Restaurator - osoba koja je restaurirala jedinicu prirodoslovne građe</p> <p>Nepoznato - ako je poznato ime osobe vezane uz jedinicu prirodoslovne građe ali je nepoznata njezina uloga</p>		
Tehnički muzeji	<ul style="list-style-type: none"> - Autor dizajna - Inženjer - Proizvođač - Projektant - Maketar - Modelar 	Proizvođač = definicija (paziti na korporativno tijelo – kako definirati)		
Arheološki muzeji	<ul style="list-style-type: none"> - istraživač - kipar - klesar - slikar - lončar - medaljer - radionica - nepoznat 			